

Skjuten i tider av social fred

Genelvekonventionen förbjuder användandet av expansionskulor i krigstid.

Det rör sig om jaktammunition med mjuk spets som expanderar, växer ut till en liten svamp vid anslaget, och sliter sönder ett stort antal vävnader i den träffade kroppen. I jakt är syftet att döda bytesdjuret och det så fort som möjligt. Lidandet ska minimeras genom att sårade djur snabbt hinns upp och dödas. Expansionskulan ger en paralyserande sårchock och kraftig blödning, vilket får bytesdjuret att förlora medvetandet. Jägaren kan då snabbt följa upp det första skottet ifall det behövs.

Svensk polis har nu börjat använda expansionskulor mot människor i fredstid.

I snitt skjuts en person om året ihjäl av polis i Sverige. Hitills i år har två människor skjutits och dödats. Senast nu i slutet på mars sköts en 22-åring i magen. Eftersom expansionskulan gör stor skada på vävnad och inre organ är ett bukskott fatalt. Inte för att det är avgörande i fallet expansionskula, projektilen är i princip dödlig varhelst den träffar en kropp. Sårchocken kan både paralysera en människa och få hennes hjärta att stanna.

Argumentet som fördes fram till försvar av jaktammunitionen var att man därigenom kunde minimera skadorna på tredje part.

Nu finns inga dokumenterade fall där tredje person skadats i skottväxling med polis, så det verkar inte vara ett särskilt utbrett problem. Dessutom kan man hävda att användningen av expansionskulan tvärtom ökar risken för förbipasserande; de riskerar att träffas av kraftiga splitter om en kula till exempel missar och slår in i en vägg. Det känns hursomhelst irrelevant i sammanhanget.

Vad som är relevant är att polisens syfte inte är att jaga. Vi är inte bytesdjur som ska avlivas fortast möjligt. Nödvärnsrätten kräver inte att en beskjuten gärningsman dör. Att ammunitionen ger förhöjd effekt ökar varken säkerheten för polisen eller för tredje part.

Idag hade skotten på Vasaplatsen 2001 varit dödliga. (e)